

**Notat
om undersøgelse vedrørende hurtig indsættelse af voldsdømte
(Perioden 1. maj 2009 – 31. juli 2009)**

Ordnningen med hurtig indsættelse af voldsdømte blev iværksat den 1. juni 1994. Ordningen betyder, at dømte på fri fod, som er idømt ubetinget straf af fængsel for vold eller trusler mod vidner, skal indsættes til udståelse af straffen senest 30 dage efter den dato, hvor straffen kan fuldbyrdes.

Hvis det i en sådan sag ikke er lykkedes politiet eller Kriminalforsorgen at sørge for en sådan hurtig indsættelse, skal det i det enkelte tilfælde indberettes til Direktoratet for Kriminalforsorgen, der løbende fører kontrol med ordningen.

Siden ordningen blev indført har Kriminalforsorgen én gang om året offentliggjort en undersøgelse af ordningens effektivitet.

Af den vedlagte undersøgelse, der omhandler perioden 1. maj 2009 – 31. juli 2009 fremgår det, at 144 af i alt 215 voldsdømte i undersøgelsesperioden blev indsat, sådan at der højst var gået 30 dage fra datoen for fuldbyrdelsesordre til datoen for indsættelse. Dette svarer til en andel på 67,0 %. Der er således tale om en forbedring i forhold til 2008, hvor 64,6 % af de voldsdømte blev indsat inden for fristen på 30 dage.

I de resterende 71 sager, svarende til 33,0 % af alle voldssager, blev fristen på 30 dage ikke overholdt.

I de sager, hvor indsættelse fandt sted, efter at der var gået 30 dage, var den gennemsnitlige ekspeditionstid på 115,4 dage. I 2008 lå den gennemsnitlige ekspeditionstid i de forsinkede sager på 87,7 dage. Den gennemsnitlige ekspeditionstid er således steget med 27,6 dage.

Den gennemsnitlige ekspeditionstid for sager med hurtig indsættelse af voldsdømte er i undersøgelsen 2009 opgjort til 55,0 dage. I undersøgelsen fra 2008 var den gennemsnitlige ekspeditionstid 46,0 dage.

Årsagerne til, at ekspeditionstiden var mere end 30 dage, fordeler sig inden for tre hovedgrupper:

1. I 13,0 % af alle voldssagerne er sagen sendt så sent fra politiet, at fængslet eller arresthuset ikke har haft mulighed for at fastsætte en indsættelsesdato, der opfylder 30-dagesreglen, når der henses til reglen om, at den dømte skal tilsiges med en frist på minimum 10 dage. Dette svarer til 39,4 % af det samlede antal sene sager (i 2008 udgjorde denne andel 43 % af det samlede antal sene sager). Andelen af sene sager som kan tilskrives, at sagen er sendt så sent fra politiet, at 30-dages reglen ikke kan opfyldes, udgør altså en lidt mindre andel af det samlede antal sene sager i 2008 i forhold til de tidligere år.
2. I 10,7 % af det samlede antal voldssager er den dømte udeblevet fra fremmøde. Det svarer til 32,4 % af det samlede antal af sene sager.
3. Andre årsager til sen indsættelse kan bl.a. tilskrives:

- Opsættende virkning i forbindelse med ansøgning om udsættelse eller benådning (2,8 % af samtlige voldssager i 2009 mod 3,5 % i 2008),
- sager hvor den dømte var uvidende om tilsigelsen (2,3 % af samtlige voldssager mod 1,2 % i 2008),
- sager hvor der er begået en administrativ fejl eller lignende (2,3 % af samtlige voldssager i 2009 mod 1,8 % i 2008).

Når man sammenligner resultatet af undersøgelsen fra 2009 med 2008 er der samlet set tale om et lille fald i antallet af forsinkede sager, hvor 30 dages fristen for indsættelse af voldsdømte ikke kunne overholdes. Antallet af forsinkede sager udgør dog stadig en stor andel af de samlede antal sager om hurtig indsættelse af voldsdømte – i lighed med 2008 – når man sammenligner med perioden 2002-2007. Forsinkede sager, der kan tilskrives politiets sagsbehandling, udgør i 2009 stadig en forholdsmæssig stor andel af det samlede antal sene sager.

Den 10. december 2009



Tina Engelbrecht Ising

Statistisk redegørelse for ordningen vedrørende hurtig indsættelse af voldsdømte

Baggrund for undersøgelsen

Den 1. juni 1994 iværksattes ordningen med hurtig indsættelse af voldsdømte, hvorefter voldsdømte skal påbegynde afsoningen af deres dom senest 30 dage efter, at dommen kan fuldbyrdes.

Siden ordningen blev indført har Kriminalforsorgen foretaget undersøgelser af ordningens effektivitet en gang om året. Resultaterne af disse undersøgelser er løbende blevet offentliggjort.

I denne redegørelse præsenteres resultaterne af den senest foretagne opgørelse, der omhandler indsættelser af voldsdømte i perioden 1. maj 2009 - 31. juli 2009.

Undersøgelsens datagrundlag

Undersøgelsen omfatter alle voldsdømte m.fl. (straffelovens § 119, § 123 samt §§ 244-246) der, efter at have været indkaldt til afsoning fra fri fod, er påbegyndt afsoning af deres dom i perioden 1. maj 2009 - 31. juli 2009.

Fængslerne og arresthusene har i denne periode indsendt indberetninger om voldsdømte, hvoraf det fremgår hvor lang tid, der er gået fra, at en dom kan fuldbyrdes til afsoning af dommen påbegyndes. Af indberetningerne fremgår endvidere, hvor lang ekspeditionstiden er i visse led i den administrative proces fra fuldbyrdelsesordre er givet til indsættelse. I de tilfælde, hvor der er gået mere end en måned fra dato for fuldbyrdelsesordre til dato for indsættelse, giver indberetningen oplysninger om årsagen til, at 30-dages reglen er overskredet.

Indberetningerne er herefter blevet databehandlet og kvalitetssikret. I forbindelse med denne bearbejdning er der foretaget korrektion af det indsendte materiale som følger:

Vedrørende indberettede sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, og hvor dømte derfor ikke er indsat inden for 30-dages fristen: Af Justitsministerens svar til Folketingets Retsudvalg i 1999 (alm. del - bilag 474, spørgsmål nr. 262) følger, at i voldsager, hvor den dømte har søgt om udsættelse, og hvor der undtagelsesvist gives tilladelse hertil med den følge, at indsættelse ikke skal ske inden for 30-dages fristen, bliver dømte ikke medtaget i voldsstatistikken. For perioden maj - juli 2009 er de 14/2 indberetninger, der omhandler personer, som har fået tilladelse til udsættelse, således udtaget af undersøgelsen.

Indberettede sager, hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, og hvor dømte derfor ikke er indsat inden for 30-dages fristen, er udtaget af undersøgelsen. I bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf er det anført, "at iværksættelse af strafudståelse på bopælen med elektronisk fodlænke vil ikke kunne ske indenfor 1 måned. Dette skyldes bl.a., at den dømte skal have en frist til at ansøge...og at der vil skulle foretages en egnethedsundersøgelse af ansøgeren. (L86/2005, afsnit 2.2.1). For undersøgelsesperioden i 2009 er 33 sager, der omhandler voldsdømte, som er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, således udtaget af undersøgelsen.

Undersøgelsens hovedresultater

Sammenfattende viser undersøgelsen, at 144 af i alt 215 voldsdømte i undersøgelsesperioden blev indsat i overensstemmelse med ordningens regel om, at der højst må forløbe 30 dage fra dato for fuldbyrdelsesordre til dato for indsættelse, hvilket svarer til en andel på 67,0 %. Den gennemsnitlige ekspeditionstid for denne gruppe var på 25,3 dage. I 2008 blev 64,6 % indsat inden for 30 dages reglen, og den gennemsnitlige ekspeditionstid var 24,1 dage.

I de resterende 71 sager, svarende til 33,0 % af alle voldssager, var der tale om ekspeditionstider, der lå over 30 dage. For denne gruppe som helhed var den gennemsnitlige ekspeditionstid på 115,4 dage. I undersøgelsen fra 2008 udgjorde ekspeditionstiden for de forsinkede sager 87,8 dage. Ekspeditionstiden for de forsinkede sager er således gennemsnitligt steget med 27,6 dage.

Det fremgår af tabel 1, at den gennemsnitlige ekspeditionstid for alle voldssager er opgjort til 55,0 dage.

Tabel 1. Gennemsnitlig ekspeditionstid. Fra dato for fuldbyrdelsesordre til dato for indsættelse

	Gennemsnitlig tid i dage i 2009	Gennemsnitlig tid i dage i 2008
Indsat indenfor 30 dage	25,3	24,1
Udeblevet	114,7	76,8
Opsættende virkning ved ansøgning om benådning/udsættelse	85,5	186,1
Pladsmangel	32,0	-
Sag modtaget for sent fra politi	158,1	71,7
Dømte var uvidende om tilsigelsen	48,2	63,8
Andre grunde	43,9	89,9
I alt	55,0	46,0

Årsager til sen indsættelse

I de tilfælde, hvor ekspeditionstiden var mere end 30 dage, har fængslerne og arresthuse-
ne angivet, hvad der var årsag til, at reglen om hurtig indsættelse blev overskredet.

Tabel 2. Voldssager, hvor ekspeditionstiden har været mere end 30 dage

Årsag til sen indsættelse	Antal sager n	I % af samlet antal voldssager (n=215) %	I % af samlet antal sene sager (n=71) %
Opsættende virkning ved ansøg- ning om benådning/udsættelse	6	2,8	8,5
Dømte udeblevet fra fremmøde	23	10,7	32,4
Dømte var uvidende om tilsigelsen (bortrejst, flyttet mv.)	5	2,3	7,0
Dato er overskredet pga. pladsmangel i institutionerne	2	0,9	2,8
Sag er sendt for sent fra politiet til fængsel/arresthus	28	13,0	39,4
Sag er forsinket pga. § 78 fore- læggelse	-	-	-
Weekend/31 dage/Helligdag	2	0,9	2,8
Omanmeldelse	-	-	-
Administrative fejl og andre "sy- stemfejl" *	5	2,3	7,0
I alt	71	33,0 %	100 %

* Denne kategori inkluderer i 2009 én øvrig forsinkelse, som ikke kan tilskrives administrative fejl. Tilfældet er en forsinkelse relateret til en sagsbehandling vedr. § 69.

Som det fremgår af tabel 2 er den hyppigst forekommende begrundelse for sen indsættelse, at sagen er afsendt så sent fra politiet, at fængslet eller arresthuset ikke har haft mulighed for at fastsætte en indsættelsesdato, der opfylder 30-dages reglen, når der henses til reglen om, at den dømte skal tilsiges med en frist på minimum 10 dage. I 13,0 % af det samlede antal voldssager og 39,4 % af det samlede antal af sene sager, er denne begrundelse anvendt.

Som næsthypigste årsag er angivet, at den dømte er udeblevet fra fremmøde. I 23 sager er dette årsag til den sene indsættelse, hvilket svarer til 10,7 % af det samlede antal voldssager og til 32,4 % af det samlede antal af sene sager.

I undersøgelsen er der desuden 5 sager, hvor 30-dages reglen ikke blev overholdt på grund af administrative fejl og andre "systemfejl". Heraf beror 4 tilfælde på administrative fejl i fængsler, arresthuse og DFK, og 1 tilfælde beror på forsinkelse pga. sagsbehandling vedr. § 69.

Hvilke "instanser" forårsager sen indsættelse

I tabel 3 er de angivne årsager til sen indsættelse grupperet efter hvem eller hvilken instans, der kan antages at være årsag til for lang ekspeditionstid.

Tabel 3. Voldssager, hvor indsættelse er sket inden for 30 dage og voldssager, hvor indsættelse er sket efter 30 dage. Sidstnævnte sager fordelt efter hvem eller hvilken instans, der kan antages at forårsage sen indsættelse

		Antal Sager	% af alle sager (n=215)	Kumuleret % af alle sager (n=215)
Indsættelse er sket inden for 30 dage		144	67,0	67,0
Årsag: den dømte	Udeblevet fra fremmøde	23	10,7	77,7
	Bortrejst, flyttet mv.	5	2,3	80,0
	Subtotal	28	13,0	80,0
Årsag: Kriminalforsorgen	Pladsmangel	2	0,9	80,9
	Sag omanmeldt	-	-	80,9
	Weekend/31 dage	2	0,9	81,8
	§ 78 forelæggelse	-	-	81,8
	Administrative fejl og andre "systemfejl" *	5	2,3	84,1
Subtotal	9	4,2	84,1	
Årsag: politiet	Sag sendt for sent	28	13,0	97,1
	Subtotal	28	13,0	97,1
Årsag: politiet og Kriminalforsorgen (jf. reglen om opsættende virkning)	Sag om uds./bdg.	6	2,9	100,0
	Subtotal	6	2,9	100,0
Total		215	100 %	100 %

* Denne kategori inkluderer i 2009 én øvrig forsinkelse, som ikke kan tilskrives administrative fejl. Tilfældet er en forsinkelse relateret til en sagsbehandling vedr. § 69.

Sammenligning med tidligere år

I tabel 4 er den aktuelle undersøgelse sammenlignet med lignende undersøgelser fra tidligere år.

Tabel 4. År 2008 sammenlignet med undersøgelserne fra 2001-2007

Årsag til sen indsættelse	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
	%	%	%	%	%	%	%	%
Indsat inden for 30 dage	67,0	64,6	75,3	78,7	81,6	74,3	77,7	79,9
Opsættende virkning ved ansøgning om benådning eller udsættelse	2,8	3,5	2,2	1,1	1,4	3,1	2,0	0,2
Udeblevet fra fremmøde	10,7	8,5	6,9	8,7	7,4	7,1	11,1	9,8
Dømte var uvidende om tilsigelsen (bortrejst, flyttet mv.)	2,3	1,2	1,0	1,3	1,4	1,6	1,1	1,9
Sag er sendt for sent fra politiet til fængsel/arresthus	13,0	15,2	7,2	5,3	3,1	6,6	4,2	2,9
Pladsmangel i fængsel/arresthus	0,9	-	0,5	-	-	1,0	-	1,0
Sag vurderet mhp. behandlingsbestemt afsoning (§ 78 forelæggelse)	-	-	-	1,1	0,4	0,5	-	1,4
Weekend/ 31. dage/Helligdag	0,9	1,2	1,5	0,9	1,2	2,4	0,4	-
Omanmeldelse	-	-	1,7	1,1	0,8	0,5	0,4	0,5
Administrative fejl og andre "systemfejl" *	2,3	1,8	1,5	1,9	2,7	2,9	3,1	2,4
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100

* Denne kategori inkluderer i 2009 én øvrig forsinkelse, som ikke kan tilskrives administrative fejl. Tilfældet er en forsinkelse relateret til en sagsbehandling vedr. § 69.

Som det fremgår af tabel 4 er andelen af voldssager, der er ekspederet inden for 30 dage, steget med 2,4 procentpoint i forhold til undersøgelsen fra 2008.